

1e kwartaalbrief 2023

Versie: Vastgesteld door Raad

20 april 2023

2.3 Nieuwe ontwikkelingen met mogelijk financieel risico of kans

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen die geen effect hebben op het rekeningresultaat. Het gaat hierbij om besluiten waarvan het college vindt dat deze kenbaar gemaakt moeten worden aan de raad. Dit kan gaan om (mogelijke) risico's die in eerste instantie binnen bestaande programmabudgetten zijn op te vangen. Het is niet nodig dat de raad hierover een besluit neemt.

2.3.1 Energiekosten, inflatie en stijgende rente

Alle programma's

Energiekosten

In 2022 zijn de tarieven voor het leveren van energie (gas en elektriciteit) enorm gestegen door met name de oorlog in Oekraïne. Er is een schaarste aan aardgas en omdat de prijs van elektriciteit gekoppeld is aan de gasprijs zijn beide tarieven gestegen. Dit heeft grote gevolgen voor de burgers en bedrijven maar ook wij als gemeente merken dat de prijzen voor energie stijgen.

Voor de afrekening over 2022 zijn wij afhankelijk van gegevens van de energieleverancier. We verwachten deze afrekeningen eind maart 2023, vervolgens zullen wij de effecten van de prijsstijging analyseren. Naast de energieprijzen kijken we uiteraard ook naar het verbruik. De laatste jaren is veel geïnvesteerd in het verduurzamen van onze gebouwen. Dit zou naar verwachting zijn weerslag moeten vinden in het verbruik van energie.

Inflatie

Mede als gevolg van de energiecrisis zijn de prijzen en lonen flink gestegen. Waar we normaal rekenen met prijs- en loonstijgingen tussen de één en drie procent is er nu sprake van prijsstijgingen tussen de vijf en vijftien procent. Dit heeft z'n weerslag op de koopkracht van de burgers maar ook op de financiële positie van de gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn niet afdoende om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. In 2022 was het effect nog beperkt. Vooral omdat we door de beperkte capaciteit (vluchtelingenopvang, hoog ziekteverzuim, krappe arbeidsmarkt) niet toekwamen aan alle ambities die we voor ogen hadden. Eind 2022 kwam hier geleidelijk herstel in en verwachting is dat het effect zich in 2023 meer gaat openbaren.

Stijgende rente

In 2022 is de rente gaan stijgen. Waar voorheen de lage (zelfs negatieve) rentestand interessant was om kortlopend geld te lenen stijgt de rente nu in rap tempo. Dit geldt zowel voor het lenen van kortlopende als langlopende leningen. Dit heeft niet alleen tot effect dat onze rentekosten van deze leningen oplopen. Ook heeft dit een nadelig effect op interne verrekenrente. Deze rente gebruiken we voornamelijk bij het doorrekenen van de grondexploitaties.

Beheersmaatregelen

Voor een integrale afweging verzamelen we alle effecten die gerelateerd zijn aan de energie, de inflatie en de stijgende rente. Eerst brengen we per programma en per kostensoort in beeld wat de effecten zijn en wat daar de oorzaak van is. Planning is dat we de raad in de 2e kwartaalbrief 2023 en de Kadernota 2024 informeren over de resultaten. Tevens geven we aan hoe we verder met de gevolgen van de inflatie omgaan.

Bij deze analyse nemen we ook de compensatiemaatregelen vanuit het Rijk mee.

Toezegging is dat het Rijk in de Meicirculaire 2023 meer inzicht geeft in de compensatie die in algemene uitkering verwerkt wordt.